

Tiedotussementtiä

Yllyttelin viimeistä edellisessä *Tiedotustutkimuksessa* keskusteluun *objektiivisen ja uuden journalismin* välisestä jännitteestä. Ikään kuin siihen yllytystä olisi tarvittu:

Jo viime numerossa objektiivisen journalismin esitaistelija Pertti Hemánus sementöi uuden journalismin *cul de sacin*; Hemanuksen mukaan "subjektivismin, voluntarismin ja idealismin pohjalle rakennetut kuvitelmat ihmisten aktivoimisesta ja yhteiskunnan yhtäkkisestä muuttamisesta journalistisilla hokkuspokkus-tempuilla ehkä implikoivat tehtävää, mutta eivät rationaalialta sellaista" (*Tiedotustutkimus* 4/1980, 38).

Laasti ei kuitenkaan ehtinyt kuivua. Tässä numerossa rimpuilee jo neljä journalismikeskustelijaa. Uuden journalismin airut Kauko Pietilä esittää "irrationaalinen itsepuolustuksen", jossa täsmentyy uuden journalismin keskiö - ei tiedon ja todellisuuden välinen, vaan kommunikaation suhde. Veikko Pietilä puistelee normaalijournalismin vällyistä sen ihanteen, Yleisradion OTS:ssä kristalloituneen *informatiivisen journalismin*, ja tutkailee tuon ihanteen heimolaisuutta objektiiviseen journalismiin. Taisto Hujanen rikkoo vallitsevan journalismin muotokielen ahtaita rajoja korostaen kaikkia luovan tiedostamisen keinoja: "Miksi journalistin tulisi vannoa vain tieteellisyyden nimiin? Eivätkö kirjallisuuden ja taiteen keinot ole johtaneet yhtä lailla ansiokkaisiin saavutuksiin todellisuuden tiedostamisessa?" Ja vihdoinkin käytännön journalisti Arvo Ahlroos varoittaa objektiivisen journalismin sanktioroolista; tiedotuspoliiseja kun tuntuu riittävän jo nykyiselläänkin.

Kun vielä viittaa Irja Idmanin ja Timo Uusituvan terveystalustesar-tikkeliin, *Tiedotustutkimuksen* ensimmäiseen empiirispainotteiseen ja samalla journalismikeskustelua likeisesti sivuavaan yritelmään, lienee hahmottunut, että tämä on journalismiteemanumero. Tähän emme kuitenkaan uuvahda. Lupauksia on tullut niin käytännön journalisteilta kuin tutkijoiltakin tämän teeman rikastuttamiseen jo seuraavassa numerossa. Vastineita ja vastineiden vastineita tulee yllyttämättäkin.

* * *

Kun *Tiedotustutkimus* nyt aloittaa neljättä vuosikertaansa, lienee syytä lyhyesti kartoittaa, mihin muuhun tässä lehdessä on yllytetty ja millaisin tuloksin.¹

Ensimmäisessä "kovakantisessa" (1/1979) tarjosin palstoja tiedotusopista käytävään keskusteluun; viestintäpolitiikalle näytti riittävän muitakin foorumeita. Tieteellisen keskustelun ja väittelyn pyhättöä pystyteltiin myös tuon vuoden viimeisessä kaksoisnumerossa. Lehden keskustelu- ja sivistystehtävän luutumia sulateltiin 2/1980:ssa. Teoreettis-painotteinen orientaatio vaatisi rinnalleen empiirisen tutkimuksen julkaisemista, journalistisen ammattikäytännön analyysia ja kritiikkiä, journalistien ja tutkijoiden välistä keskustelua sekä yhteyksien luomista alan keskeisiin ulkomaisiin tutkijoihin. Seuraavassa numerossa jo usutinkin uuden journalismin ja objektiivisen joukkotiedotuksen solmunauskaisuun, ja viime numerossa massakulttuuriin vivahteiseen analyysiin.

Epäilemättä tässä ei tarvita *abrakadabraa*; toiveiden kaivo on vastannut - kun kysymys on ollut varsin kommunikoivasta yhteisöstä ja kun lehden esiin tuomat puheenvuorot on yleensä koettu tärkeiksi. Silti riporiin ei ole välttämättä syytä: ainakin empiirisen tutkimuksen ja käytännön journalismin kytkennät ovat vasta versoillaan. Kai niitä hellä puhe kasvattaa.

* * *

Talouden mykän pakon edessä emme ole voineet julkiistaa tässä numerossa kuin kaksi kolmasosaa valmiista aineistosta. Toukokuun numeroon siirtyy mm. keskustelu viime syksyn kahdesta tiedotusopin väitöskirjasta. Toki tuo talouden pakkokin mykistyy, kun tilauksia tulee. Tilausosoite on alun sisäkannessa.

Jukka Haapasalo

¹ Ks. myös s. 68-69, luettelo *Tiedotustutkimuksen* vuosikertojen 1979-1980 sisällöistä. Vanhoja vuosikertoja on vielä saatavana.